

CURS DE FORMARE

ool educators: best practices and resources for INclusion
Children with behavioral disabilities

2023-

Co-funded by
the European Union

FOREWARD

Acest curs de formare a fost creat și publicat în cadrul Parteneriatului Strategic Erasmus+ „Împuternicirea educatorilor preșcolari: cele mai bune practici și resurse pentru incluziunea copiilor cu dizabilități comportamentale” (PINC) 2023-1-IT02-KA220-SCH-000158464. Acesta își propune să ofere cadrelor didactice preșcolare competențele și resursele necesare pentru a implementa educația incluzivă pentru copiii cu dizabilități comportamentale.

PINC este coordonat de Erasmus Learning Academy (Italia), în cooperare cu Erasmus Learning Academt SL (Spania), Katino dieneleés mokykla (Lituania), Grădinița cu Program Prelungit nr 37 Brăila (România) și Rakvere Kungla lasteaed (Estonia).

Declinare de responsabilitate Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

**Co-funded by
the European Union**

CE ESTE PINC?

Proiectul PINC este un proiect Erasmus+ KA2 (KA220-SCH - Parteneriate de cooperare în educația școlară).

Proiectele KA2 Erasmus doresc să promoveze cooperarea între instituțiile de învățământ, organizațiile și părțile interesate din întreaga Europă, cu scopul de a îmbunătăți calitatea și accesibilitatea educației.

Data începerii: 01/10/2023

Data încheierii:

30/06/2026 Durată totală:

33 de luni

SITE-UL

NOSTRU!

PARTNERS

- Erasmus Learning Academy (IT)
- Erasmus Learning Academy SL (ES)
- Katino dieneleš mokykla (LT)
- Gradinita cu Program Prelungit nr 37 Braila (RO)
- Rakvere Kungla lasteaed (EE)

OBIECTIVELE NOASTRE

Obiectivele PINC sunt:

- Creșterea gradului de conștientizare a dizabilităților la vârsta fragedă în rândul educatorilor și părinților. Împărtășirea celor mai bune practici între educatori pentru a aborda obiectivul.
- Împuternicirea profesorilor de grădiniță cu competențe pentru a implementa educația incluzivă. Promovarea cooperării internaționale în domeniul incluziunii copiilor cu dizabilități.

Grupurile țintă PINC sunt:

- G1: Profesori, educatori și alt personal din grădinițe și centre pentru copii. G2: Formatori de profesori sau educatori din învățământul preșcolar care oferă cursuri profesorilor din învățământul preșcolar. G3: Copii cu dizabilități comportamentale cu vârste cuprinse între 0 și 6 ani și familiile acestora.

- 1. Instrument de reflecție:** un instrument cuprinzător conceput pentru a promova reflecția, dialogul și conștientizarea cu privire la temele legate de dizabilități și incluziune în cadrul unităților preșcolare, ajutând educatorii să își evalueze practicile și convingerile.
- 2. Campanie de conștientizare:** își propune să crească înțelegerea și conștientizarea incluziunii și diversității în educația timpurie a copiilor, promovând un mediu mai incluziv pentru toți copiii și familiile acestora.
- 3. Webinarii despre cele mai bune practici incluzive:** vor prezenta experți care vor împărtăși strategii, resurse și perspective privind promovarea incluziunii în mediile preșcolare, acoperind diverse subiecte relevante atât pentru educatori, cât și pentru părinți.
- 4. Cele mai bune practici OER (Resurse Educaționale Deschise):** oferă materiale și resurse educaționale accesibile gratuit care prezintă strategii eficiente pentru educația incluzivă, permițând educatorilor să își îmbunătățească practicile de predare.
- 5. Curs de formare pentru profesorii preșcolari:** oferă educatorilor cunoștințele și abilitățile necesare pentru a implementa practici incluzive în sălile lor de clasă, asigurându-se că toți copiii primesc sprijinul de care au nevoie pentru a se dezvolta.
- 6. Kit preșcolar:** o colecție atent selecționată de resurse, activități și instrumente concepute pentru a sprijini educatorii în crearea unor medii de învățare incluzive, promovând implicarea și înțelegerea între elevi diverși.

MODULUL I

22

octombrie

16:00–19:00 CET

MODULUL 1 - Educație incluzivă: concepte și
beneficii de bază

Ce este incluziunea?

Activitate

INDIVIDUAL: Luați o foaie de hârtie și notați toate cuvintele care vă vin în minte când vă gândiți la conceptul de „Incluziune”, în special în ceea ce privește domeniul educației.

ÎN GRUPURI: Discutați cuvintele din lista voastră cu ceilalți membri ai grupului și încercați împreună să găsiți o definiție pentru cuvântul INCLUZIUNE

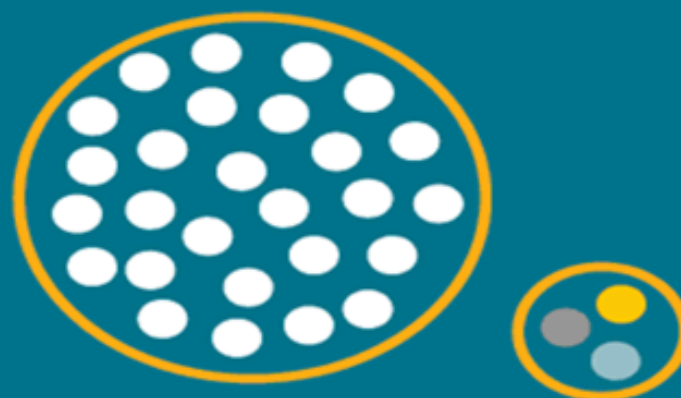
CE ESTE INCLUZIUNEA?

EXCLUSION

Exclusion occurs when students are directly or indirectly prevented from or denied access to education in any form.

SEGREGATION

Segregation occurs when the education of students with disabilities is provided in separate environments designed or used to respond to a particular or various impairments, in isolation from students without disabilities.

INTEGRATION

Integration is a process of placing persons with disabilities in existing mainstream educational institutions, as long as the former can adjust to the standardized requirements of such institutions.

INCLUSION

Inclusion involves a process of systemic reform embodying changes and modifications in content, teaching methods, approaches, structures and strategies in education to overcome barriers with a vision serving to provide all students of the relevant age range with an equitable and participatory learning experience and environment that best corresponds to their requirements and preferences.

Placing students with disabilities within mainstream classes without accompanying structural changes to, for example, organisation, curriculum and teaching and learning strategies, does not constitute inclusion. Furthermore, integration does not automatically guarantee the transition from segregation to inclusion.

CE ESTE INCLUZIUNEA?

Implementarea dreptului la educație implică oferirea de șanse egale de învățare elevilor. Prin urmare, educația incluzivă poate fi văzută ca un proces care ia în considerare diversitatea socială, culturală și de învățare și se bazează pe factorii care ajută la identificarea și eliminarea barierelor în calea învățării și participării la educație.

CE ESTE INCLUZIUNEA?

Primul principiu al Pilonului european al drepturilor sociale subliniază că...

„Orice persoană are dreptul la educație, formare profesională și învățare pe tot parcursul vieții, de calitate și incluzive, pentru a-și menține și a dobândi competențe care să îi permită să participe pe deplin în societate și să gestioneze cu succes tranzițiile pe piața muncii.”

CE ESTE INCLUZIUNEA?

„Educația incluzivă este atunci când toți elevii, indiferent de orice dificultăți pe care le-ar putea întâmpina, sunt plasați în clase de învățământ general adecvate vârstei, în școlile din vecinătatea lor, pentru a primi instruire de înaltă calitate, intervenții și sprijin care să le permită să aibă succes în programa de bază.”

(Bui, Quirk, Almazan, & Valenti, 2010; Alquraini & Gut, 2012).

Scopul educației incluzive este de a răspunde nevoilor de învățare ale tuturor copiilor, indiferent de natura lor (fizice, cognitive, academice, sociale, emoționale...).

Accesibilitate: se referă la furnizarea de sisteme și soluții pentru optimizarea accesului la conținut, metode și mediu. În educație, aceasta înseamnă proiectarea unor experiențe de învățare fără bariere, care să permită tuturor elevilor să atingă principalele obiective pedagogice.

Incluziune: conform UNESCO, incluziunea este o mentalitate care implică valorizarea prezenței, participării și realizărilor tuturor cursanților, indiferent de contextele și caracteristicile lor personale, și recunoașterea beneficiilor diversității elevilor.

NEVOI EDUCAȚIONALE SPECIALE

Termen generic folosit pentru a descrie o gamă largă de niveluri de dizabilitate care fac învățarea mai dificilă decât pentru alți copii de aceeași vârstă.

Include **dificultăți de învățare, probleme emoționale sau comportamentale**, tulburări de dezvoltare sau dizabilități fizice și senzoriale.

Conform OCDE (Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică), **aproape 20% dintre elevi** pot dezvolta o nevoie educațională specială în timpul anilor de școlarizare, având nevoie de:

- Identificare timpurie
- Intervenție
- Conștientizare
- Învățare flexibilă și personalizată

De ce este importantă
incluziunea în educație?

DE CE CONTEAZĂ INCLUZIUNEA ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

Incluziunea în educația preșcolară înseamnă mai mult decât proximitate fizică; este vorba despre participare activă, implicare și crearea unor medii de învățare în care toți copiii - indiferent de abilități - sunt respectați și sprijiniți.

Copilăria timpurie este o perioadă critică pentru învățarea abilităților fundamentale. Cercetările arată că, atunci când copiii mici cu dizabilități sunt incluși în medii de educație timpurie de înaltă calitate, aceștia obțin progrese semnificative în dezvoltarea lor – socială, emoțională și cognitivă (Odom și colab., 2004).

În același timp, colegii lor cu dezvoltare tipică beneficiază de expunerea la o gamă largă de abilități, stiluri de învățare și experiențe, care oferă respect, acceptare

și adaptabilitate. Incluziunea timpurie în viață contribuie la conturarea unui viitor mai echitabil.

Activitate

Să ne oprim puțin pentru a aduce acest subiect în experiența noastră trăită.

Gândește-te la un moment în care ai fost martor sau ai luat parte la o clasă incluzivă sau la o experiență de învățare incluzivă. **Ce anume iese în evidență?** Poate a fost un moment în care un copil cu dizabilități a fost încurajat să participe în mod semnificativ la o activitate. Sau poate ai observat cum alți copii s-au adaptat și au colaborat pentru a include un coleg cu nevoi diferite. Aceste momente oferă dovezi puternice despre cum funcționează incluziunea în practică.

Împărtășește-ți povestea cu grupul tău. Pe măsură ce discutăm, ia în considerare rezultatele emoționale, sociale și de dezvoltare pe care le-ai observat - și modul în care acestea reflectă valorile fundamentale ale incluziunii.

Ce beneficii ați observat pentru copiii implicați? Cum a modelat incluziunea climatul din clasă?

INCLUZIUNEA ESTE UN DREPT AL OMULUI

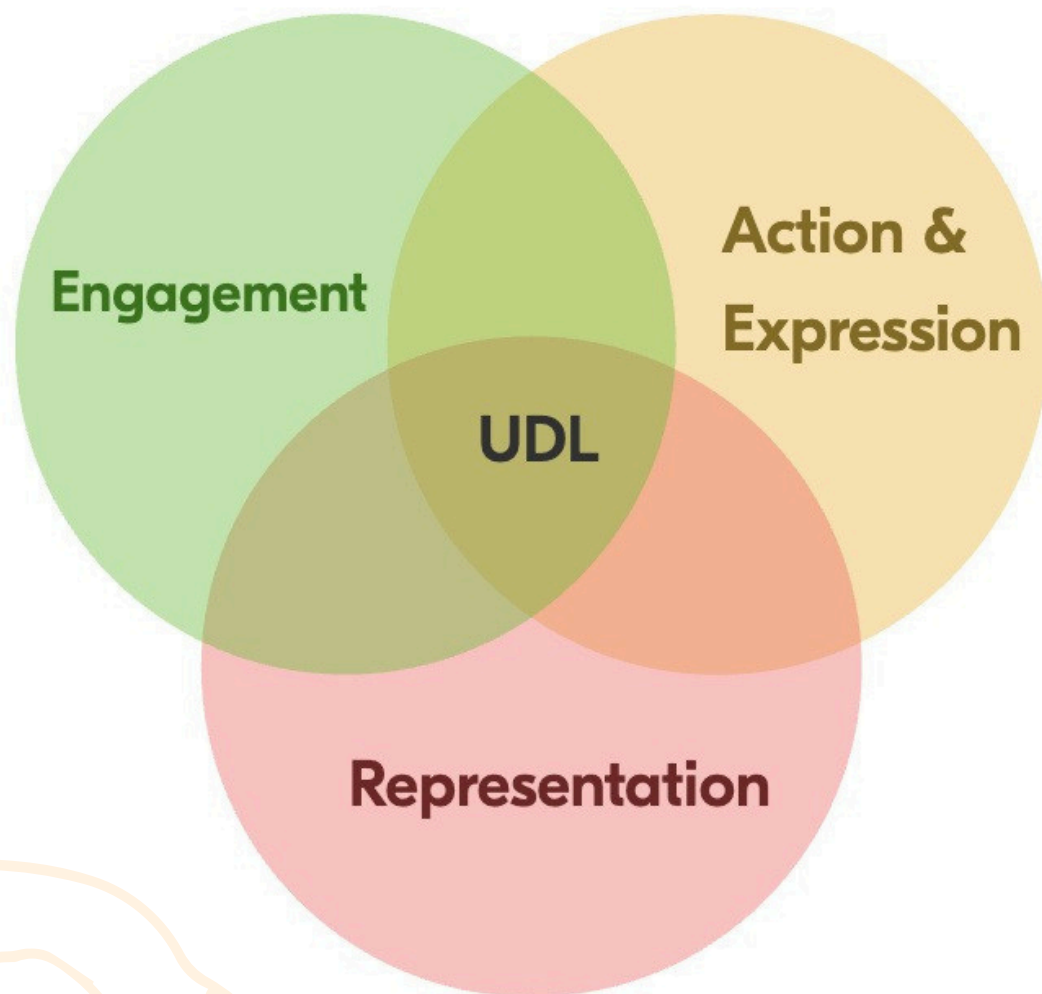

Incluziunea este înrădăcinată în dreptul internațional al drepturilor omului.

Articolul 24 din Convenția Națiunilor Unite privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități (UNCRPD) garantează dreptul persoanelor cu dizabilități la educație incluzivă la toate nivelurile. Acesta subliniază faptul că acești copii cu dizabilități nu trebuie excluși din sistemul general de învățământ pe motive de dizabilitate și trebuie să aibă acces la educație primară și secundară incluzivă, de calitate și gratuită, în condiții de egalitate cu ceilalți.

Acest articol solicită crearea unor medii educaționale care să ofere adaptări rezonabile, servicii de sprijin și strategii de învățare personalizate pentru a asigura participarea deplină.

Universal Design for Learning

Sălile de clasă incluzive sunt în beneficiul tuturor elevilor - nu doar al celor cu dizabilități. Profesorii din mediile incluzive folosesc adesea principiile **Designului Universal pentru Învățare (UDL)**, oferind multiple modalități de prezentare a informațiilor și de implicare a elevilor.

Aceste strategii îi ajută pe toți copiii să acceseze programa școlară în moduri care se potrivesc **stilurilor lor individuale de învățare**. Cercetările arată că mediile incluzive promovează niveluri mai ridicate de implicare a elevilor, rezultate academice mai bune și o cultură a clasei mai colaborativă (Hehir și colab., 2016). Incluziunea încurajează educatorii să reflecteze, să se adapteze și să inoveze continuu, făcând mediul de învățare mai bogat și mai eficient pentru fiecare copil.

INCLUZIUNEA DEZVOLTĂ ABILITĂȚI SOCIALE ȘI COGNITIVE

Preșcolarii își dezvoltă abilitățile sociale și cognitive prin joc, conversație și activități ghidate.

În contexte incluzive, copiii interacționează cu colegi care gândesc, comunică și interacționează în moduri diverse. Acest lucru îi provoacă în mod natural să asculte mai atent, să rezolve problemele în mod creativ și să dezvolte răbdare. Cercetările arată că elevii din clasele incluzive demonstrează abilități lingvistice mai puternice, o capacitate de concentrare mai bună și o gândire mai flexibilă (Strain & Bovey, 2011). Aceste abilități cognitive sunt îmbunătățite atunci când copiii învață de la colegi care aduc experiențe și perspective diferite în învățarea zilnică.

CREȘTERE SOCIALĂ ȘI EMOȚIONALĂ

Învățarea socio-emoțională începe în copilăria timpurie și este profund influențată de interacțiunile dintre colegi. Sălile de clasă incluzive oferă copiilor oportunități din viața reală de a exercita empatia, cooperarea și autoreglementarea. Atunci când copiii sunt expuși la o gamă largă de comportamente și stiluri de comunicare, ei învață cum să-i sprijine pe ceilalți și să rezolve conflictele cu compasiune. Aceste experiențe îi pregătesc pe toți copiii - nu doar pe cei cu dizabilități - pentru relații pozitive și bunăstare mintală. Incluziunea ne învață că fiecare persoană are valoare și că a-i ajuta pe ceilalți să reușească este o responsabilitate comună.

EMPATIA ÎNCEPE ÎN PREȘCOLAR

Empatia nu este înnăscută, ci este cultivată prin experiență. În mediile incluzive, copiilor li se oferă zilnic șanse de a înțelege perspective diferite de ale lor. Fie că este vorba de învățarea limbajului semnelor pentru a comunica cu un coleg surd sau de celebrarea micilor succese ale unui coleg de clasă care are dificultăți cu sarcinile motorii, aceste momente plantează semințele bunătății și respectului. Studiile arată că, în medii incluzive, copiii tind să fie mai toleranți și mai puțin predispuși să manifeste prejudecăți sau comportamente discriminatorii mai târziu în viață (Diamond & Carpenter, 2000). Preșcolăritatea este momentul perfect pentru a insufla aceste valori sociale pe tot parcursul vieții.

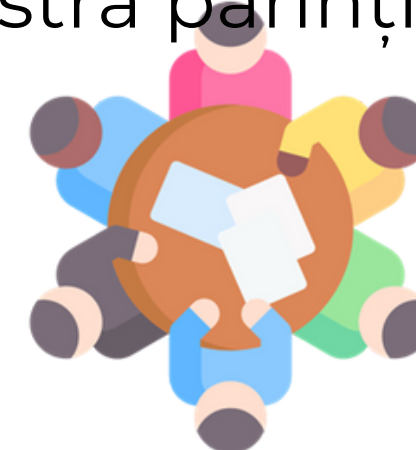
„Diversitatea este invitată la petrecere; incluziunea este chemată să danseze.” Verna Myers

Fiecare sală de clasă este un microcosmos al lumii, plin de culturi, limbi și abilități diverse. Educația incluzivă oferă copiilor și profesorilor șansa de a învăța din această bogată varietate. Profesorii își extind setul de instrumente pedagogice pentru a satisface nevoi variate, iar copiii învață să prețuiască colaborarea în detrimentul competiției. În această comunitate dinamică de învățare, fiecare devine atât profesor, cât și elev. Incluziunea promovează reziliența, adaptabilitatea și cetățenia globală - calități care încep la grădiniță și durează o viață întreagă.

Modele incluzive în diferite țări

Activitate

- METODE DE PREDARE. Cum diferențiați predarea? Cum vă adaptați la diferite nevoi de învățare? Ce metode de predare folosiți?
- ELEVI. Cine sunt elevii dumneavoastră? Ce tipuri de dizabilități și nevoi speciale aveți în școala dumneavoastră? Care sunt principalele lor probleme în sala de clasă?
- PĂRINȚI ȘI COMUNITATE. Cum implicați comunitatea în procesul dumneavoastră de predare? Cum comunicați obiectivele dumneavoastră părinților?

ÎN EUROPA – 3 MODURI DE INCLUZIUNE

Abordare unidirecțională – toți elevii din școala obișnuită (Ex: Spania, Grecia, Italia, Portugalia, Norvegia și Cipru)

Abordare bidirecțională – două sisteme educaționale diferite: elevi cu dizabilități în școli speciale și în săli de clasă (Ex: Belgia)

Abordare multidirecțională - o pluralitate de servicii atât în cadrul căii obișnuite, cât și în cele diferențiate, iar părintele poate alege (Ex: Danemarca, Franța, Irlanda, Luxemburg, Austria, Finlanda, Anglia, Lituania, Liechtenstein...);

ABORDARE UNIDIRECȚIONALĂ

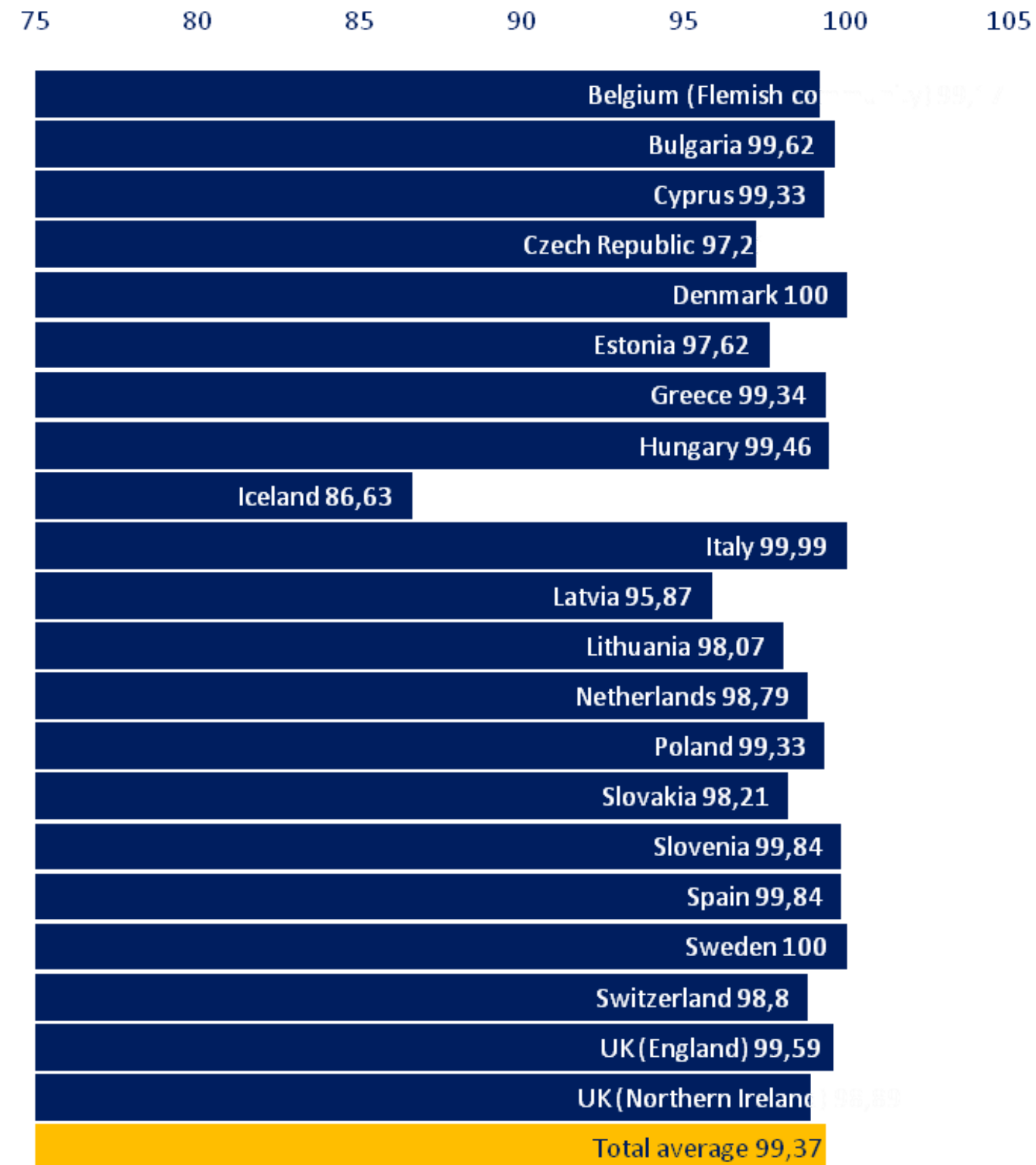

- Toți elevii își au locul într-o clasă obișnuită, iar elevii cu dizabilități (vizibile sau ascunse) învață alături de colegii lor.
- Fără școli și săli de clasă speciale.
- Elevul își petrece cea mai mare parte a timpului în clasă și cu colegii săi.

EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ÎN EUROPA

- Acces la educație incluzivă (referință de plasament de 80%)
- Din păcate, plasarea nu înseamnă incluziune

EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ÎN EUROPA

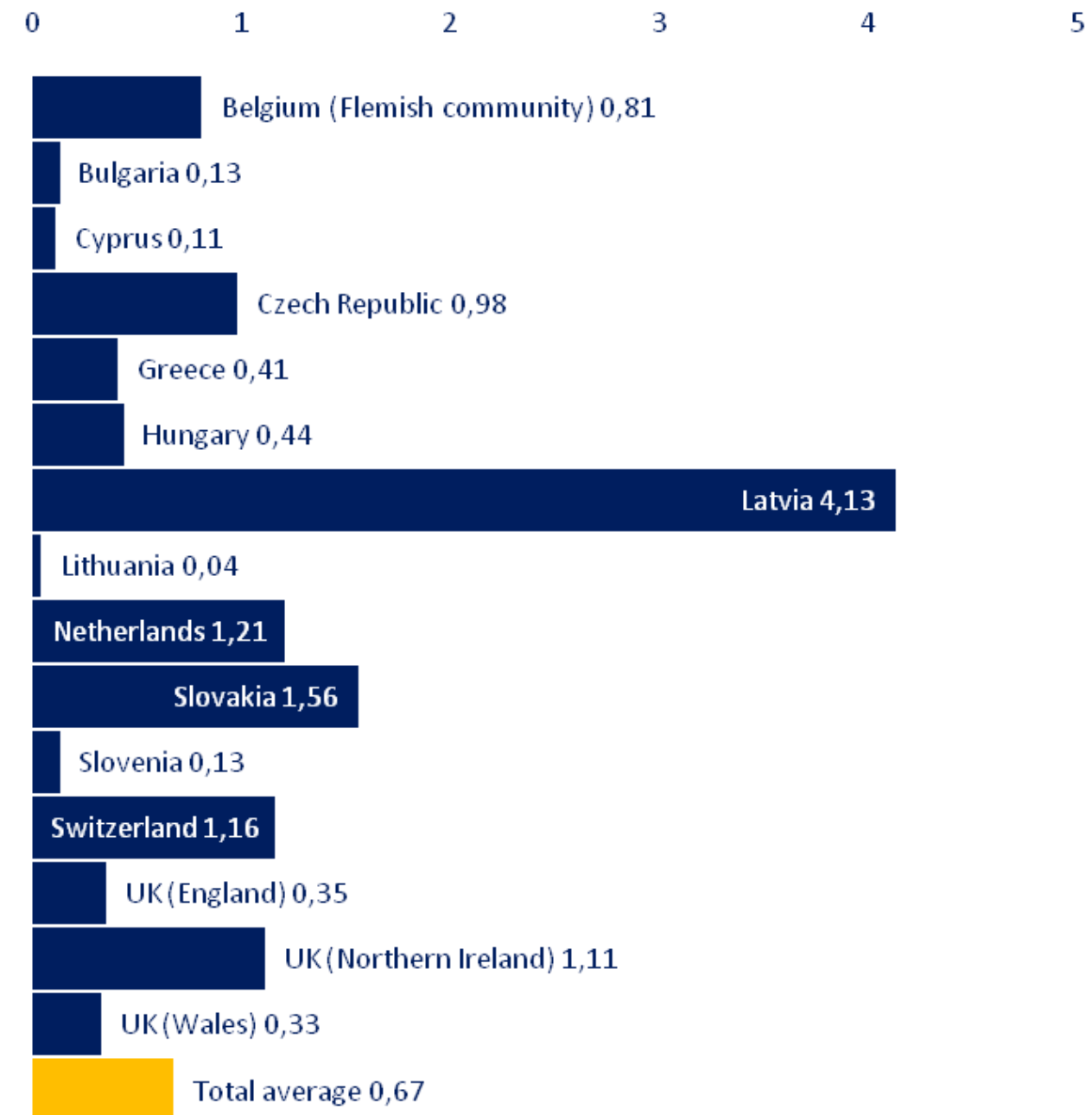
Rata de înscriere în grupuri/clase separate, neincluzive, din cadrul învățământului obișnuit

EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ÎN EUROPA

Rata de înscriere în școli (preșcolare) speciale separate sau în unități organizate de Ministerul Educației

Activitate

SESIUNE DE BRAINSTORMING: Care sunt avantajele și dezavantajele școlilor pentru elevi cu nevoi speciale?

PRO

CONTRA

ȘCOLI CU NEVOI SPECIALE

PRO

Școlile pentru elevi cu nevoi speciale sunt concepute special pentru a sprijini copiii cu dizabilități, oferind programe personalizate, sprijin terapeutic și personal înalt calificat. Clasele lor mai mici permit o atenție mai individualizată, adesea cu instrumente specializate, medii liniștite și adaptări senzoriale care pot fi dificil de implementat în sălile de clasă obișnuite. Pentru unii copii cu nevoi complexe sau intensive, aceste medii pot oferi siguranță, structură și predictibilitate esențiale pentru progres.

CONTRA

În ciuda beneficiilor pe care le oferă, școlile specializate pot întări, în mod neintenționat, segregarea. Atunci când copiii cu dizabilități sunt educați separat de colegii lor, aceștia ratează adesea o interacțiune socială vitală și oportunitatea de a-și dezvolta abilități de relaționare în lumea reală. Această separare poate perpetua stigmatul și le poate limita pregătirea pentru viața comunitară incluzivă. Pe termen lung, poate reduce așteptările și poate restricționa accesul la programa școlară mai amplă sau participarea la societate.

MODELUL ITALIAN

Sistemul educațional din Italia promovează incluziunea ca o **constituțional corect**, integrare copiii cu dizabilități în școlile obișnuite încă din copilărie. Italia se remarcă printr-o rată de incluziune de 99,99% - un punct de referință global - datorită unui cadru național care valorizează echitatea, accesibilitatea și responsabilitatea comună. Sistemul este structurat în trei cicluri (0-6, 6-14, 14-19), iar incluziunea începe de la cele mai timpurii niveluri prin servicii coordonate de creșe și grădiniță, publice și private.

În 1977, Italia a desființat școlile speciale prin **Legea 517**, militând pentru integrarea în sălile de clasă obișnuite.

Această schimbare juridică a fost revoluționară, transformând educația specială într-un obiectiv educațional comun. În 1992, Legea 104 a pus bazele sprijinului individualizat, accesului la resurse și protecțiilor legale pentru persoanele cu dizabilități. Aceste legi au asigurat dreptul elevilor la educație incluzivă și participare activă. În 2010, Legea 170 a recunoscut dislexia, disgrafia, disortografia, discalculia, ca tulburări specifice învățării.
(DSA)

Law 104/1992

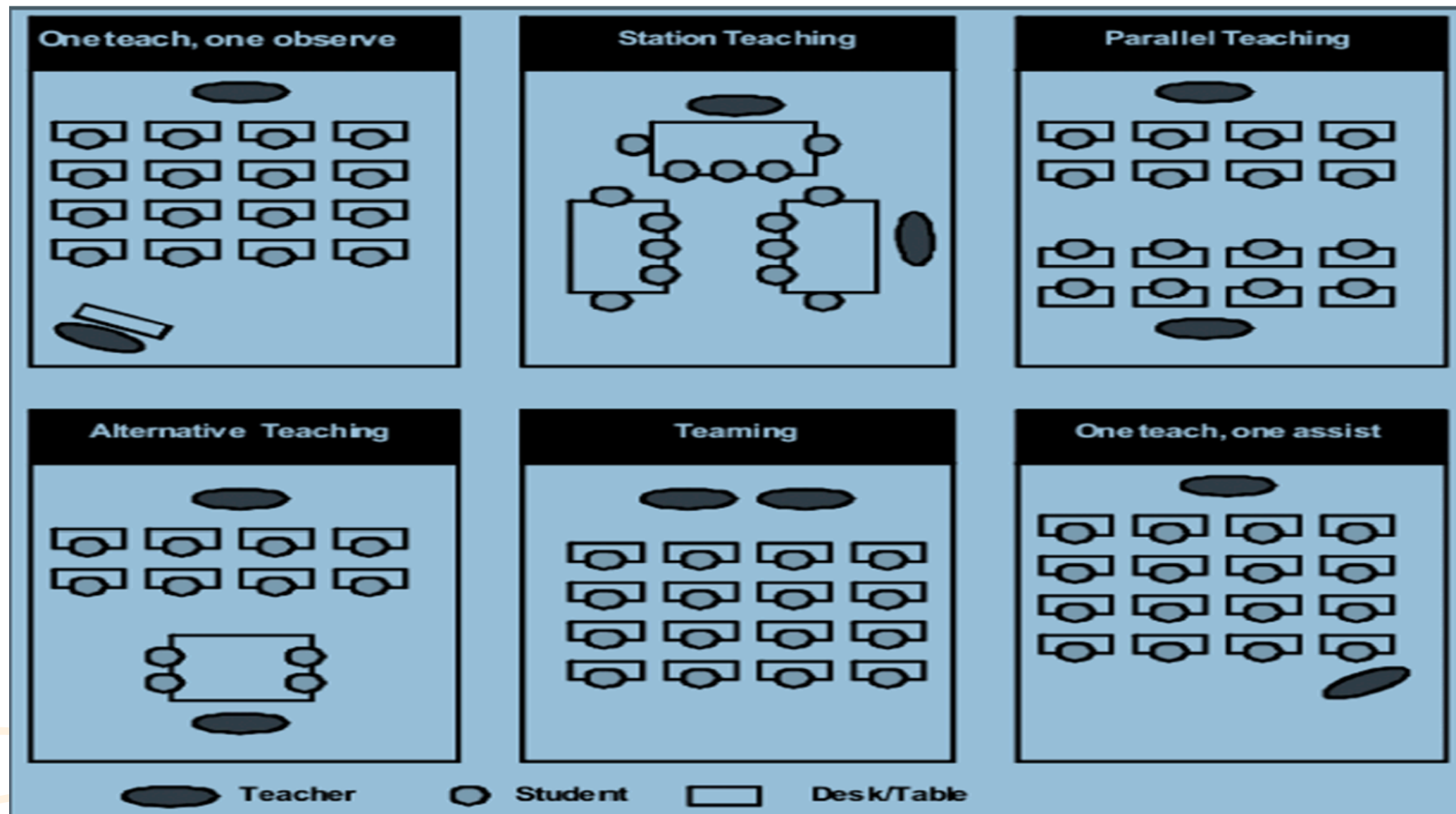
Main framework for all disability issues: it guarantees **specific rights for people with disabilities and their families**, provides assistance, stipulates full integration and the adoption of measures for prevention and functional recovery, and also ensures social, economic and legal protection.

Law 170/2010

Recognises **dyslexia, dysgraphia, dysorthographia and dyscalculia** as specific learning disorders (DSA).

Article 2 outlines the actions and goals that support successful educational process: identify DSAs early and initiate educational pathways for remediation and rehabilitation.

ROLUL PROFESORILOR DE SPRIJIN ȘI AL EDUCATORILOR

Profesorii de sprijin (insegnanti di sostegno) sunt parteneri egali în clasele incluzive. Aceștia predau împreună cu profesorii obișnuiți, contribuie la planificarea lecțiilor și sprijină învățarea tuturor elevilor - nu doar a celor cu dizabilități. Pentru a se califica, aceștia finalizează un program intensiv de formare cu componente pedagogice și psihologice.

Educatorii, pe de altă parte, oferă asistență elevilor cu nevoi sociale sau medicale complexe și sunt angajați de autoritățile locale sau de agenții externe.

PEI (Piano Educativo Individualizzato) este o piatră de temelie a sistemului italian de incluziune. Este conceput pentru elevii cu dizabilități și dezvoltat de o echipă multidisciplinară (GO) care include profesori, familii, specialiști și educatori. Acesta stabilește obiective și strategii de învățare în patru dimensiuni cheie:

- Socializare și interacțiune
- Comunicare și limbaj
- Autonomie și orientare
- Cognitione și învățare

Fiecare plan este personalizat și revizuit periodic, asigurând alinierea cu nevoile elevilor și dinamica clasei.

PLAN DIDACTIC PERSONALIZAT (PDP) PENTRU ELEVI CU DSA

Elevii cu tulburări specifice de învățare (DSA) — precum dislexia sau discalculia — sunt sprijiniți de un Plan Didactic Personalizat (PDP). Acești elevi rămân în clasele obișnuite și sunt învățați de profesori obișnuiți folosind metode diferențiate. PDP include instrumente compensatorii (de exemplu, software de conversie a textului în vorbire, înregistratoare vocale) și măsuri dispensatorii (de exemplu, timp prelungit sau evaluări alternative).

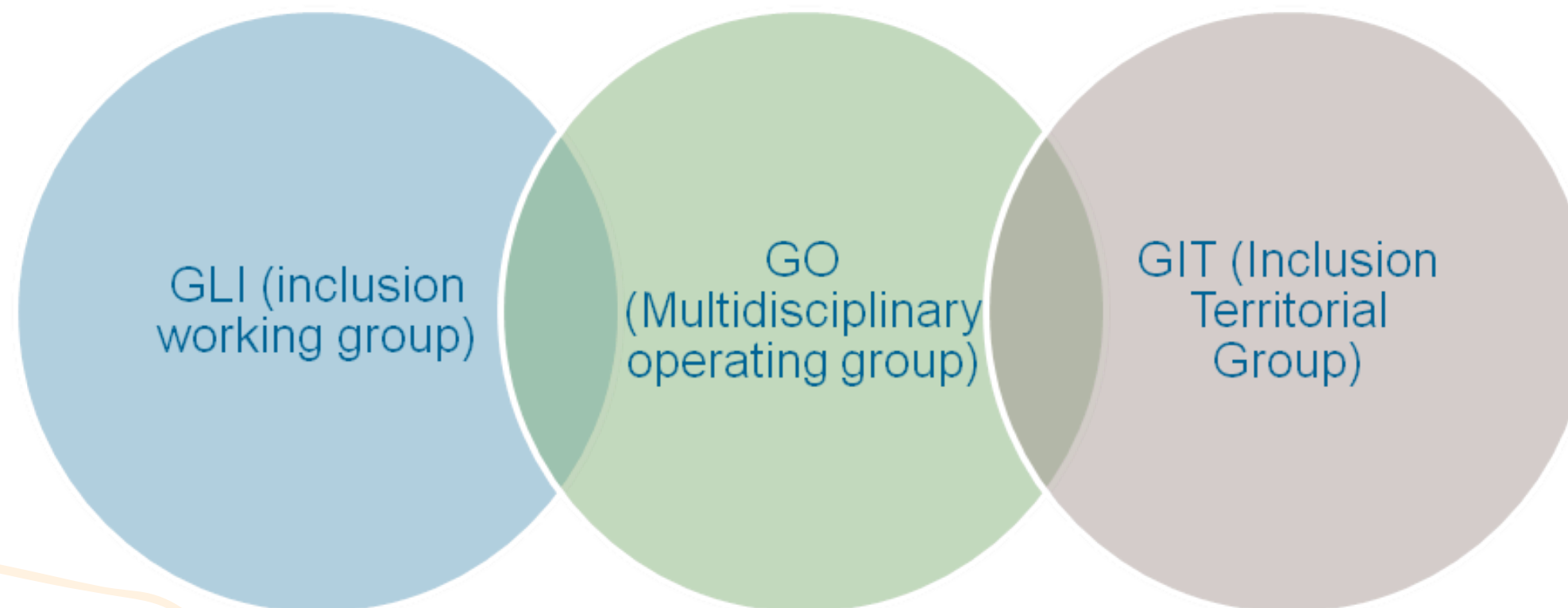
PLANIFICAREA INCLUZIUNII: GLI, GO ȘI GIT

Strategia de incluziune a Italiei este sistematizată prin trei grupuri de lucru:

- GLI (Grupul de Incluziune Școlară): Supraveghează incluziunea la nivelul întregii școli și propune planul anual (PAI).
- GO (Echipa Multidisciplinară): Se întrunește periodic pentru a crea și actualiza PEI-ul fiecărui elev.
- GIT (Grupul Teritorial): Alocă profesori de sprijin și resurse la nivel regional.

Aceste organisme asigură că incluziunea nu este lăsată la discreția fiecărui profesor în parte, ci este planificată, monitorizată și susținută sistemic.

PLANUL ANUAL DE INCLUZIUNE (PAI)

Fiecare școală trebuie să întocmească un PAI (Piano Annuale per l'Inclusione) – un raport anual privind practicile, obiectivele și nevoile sale incluzive. Echipa GLI conduce acest proces, evaluând performanța școlii, identificând lacunele și propunând strategii de îmbunătățire. PAI este prezentat anual biroului regional pentru educație și asigură responsabilitatea și creșterea.

REFLECȚII ASUPRA MODELULUI ITALIAN

Modelul Italiei dovedește că incluziunea națională este posibilă printr-o planificare juridic sprijin, colaborativă solidă și o responsabilitate sistemică. Punctele sale forte includ:

- Incluziune aproape totală în școlile publice
- Colaborare structurată (GLI, GO, GIT)
- Coresponsabilitate pedagogică între profesori

Cu toate acestea, rămân provocări:

- Formare și resurse inegale între regiuni
- Volum mare de muncă pentru profesorii de sprijin
- Nevoie de dezvoltare profesională continuă

Provocări acasă și în sala
de clasă

Incluziunea este un principiu puternic, dar implementarea sa zilnică prezintă realități care reprezintă provocări pentru educatori și familii.

În sala de clasă, profesorii trebuie să gestioneze simultan diferențe mari în stilurile de învățare, comportament, limbaj și niveluri de dezvoltare. Acest lucru poate părea copleșitor, mai ales atunci când sprijinul este limitat.

Famiile se pot confrunta cu frică, incertitudine sau frustrare - mai ales dacă s-au confruntat cu un sprijin inconsistent sau cu lipsă de înțelegere în trecut. Diferențele culturale și așteptările diferite cu privire la dizabilități pot complica, de asemenea, comunicarea dintre acasă și școală. Pentru ca incluziunea să funcționeze, relațiile puternice și încrederea reciprocă dintre școli și familii sunt esențiale, nu opționale.

CARE SUNT DIFICULTĂȚILE TALE?

Activitate

Să ne acordăm câteva minute pentru a reflecta sincer:

- Ce îngreunează educația incluzivă pentru tine, ca profesor sau director de școală?
- Cu ce provocări te confrunți atunci când colaborezi cu familiile? Ce bariere crezi
- că întâmpină familiile atunci când navighează prin incluziunea școlară?

Împărtășiți-vă în grupuri și discutați despre punctele scrise mai sus.

GESTIONAREA DIVERSITĂȚII ÎN SALA DE CLASĂ

Gestionarea unor elevi diverși înseamnă oferirea atât de sprijin individualizat, cât și de flexibilitate curriculară.

Profesorii sunt așteptați să echilibreze rezultatele standard cu adaptări care să răspundă nevoilor fiecărui copil.

Acest lucru necesită timp, creativitate și dezvoltare profesională continuă. Designul universal pentru învățare (UDL), învățarea cooperativă și strategiile flexibile de evaluare pot ajuta. Cu toate acestea, acestea trebuie susținute de timp dedicat pentru planificare, mentorat și oportunități de formare.

„Adaptează-te la cale, nu la destinație”

REZISTENȚĂ LA INCLUZIUNE

Rezistența la incluziune este adesea înrădăcinată în frică, dezinformare sau experiențe negative din trecut.

Părinții copiilor cu dezvoltare tipică se pot îngrijora că învățarea copilului lor va fi compromisă. Personalul școlar se poate simți nepregătit pentru a satisface nevoi diverse sau se poate teme de epuizare. Unele familii ale elevilor cu dizabilități pot chiar să se opună incluziunii dacă simt că mediul școlar nu este cu adevărat suportiv sau pregătit.

Abordarea rezistenței necesită mai întâi ascultare. Comunicarea clară, dialogul deschis și prezentarea poveștilor de succes sunt mai eficiente decât mandatele de sus în jos. Incluziunea trebuie înțeleasă nu ca o povară, ci ca o oportunitate pentru o învățare îmbogățită și legături comunitare mai profunde.

BARIERE LOGISTICE ÎN CALEA INCLUZIUNII

Incluziunea necesită mai mult decât bunăvoință - are nevoie de medii funcționale și accesibile. Cu toate acestea, multe școli se confruntă cu obstacole logistice:

- Clădiri inaccesibile (scări, uși înguste, fără rampe)
- Materiale didactice insuficiente (de exemplu, cărți Braille, materiale vizuale)
- Mobilier și amenajări ale sălilor de clasă învechite
- Acces limitat la tehnologie asistivă sau instrumente adaptive
- În plus, școlile pot duce lipsă de personal de sprijin pentru a satisface nevoile tot mai mari. Chiar și schimbările mici - cum ar fi adăugarea unui spațiu liniștit pentru pauze senzoriale - pot fi dificile fără buget sau flexibilitate structurală. Educația incluzivă trebuie să se reflecte nu numai în planurile de lecție, ci și în designul fizic și logistic al spațiilor școlare.

Incluziunea eficientă depinde pe muncă în echipă. Mai mulți profesioniști și figuri contribuie de expertiză specializată:

- Sprijiniți profesorii în predarea colaborativă, adaptați materialele și oferiți evaluare continuă. Educatorii specializați asistă la funcționarea zilnică și la reglarea emoțională.
- Psihologii școlari evaluează nevoile și sprijină bunăstarea emoțională. Asistenții sociali ajută familiile să navigheze prin sistemele de sprijin, să susțină drepturile și să asigure continuitatea între mediul școlar și cel familial. Fiecare profesionist aduce o piesă a puzzle-ului - atunci când sunt aliniați, creează o rețea de sprijin coerentă și receptivă.

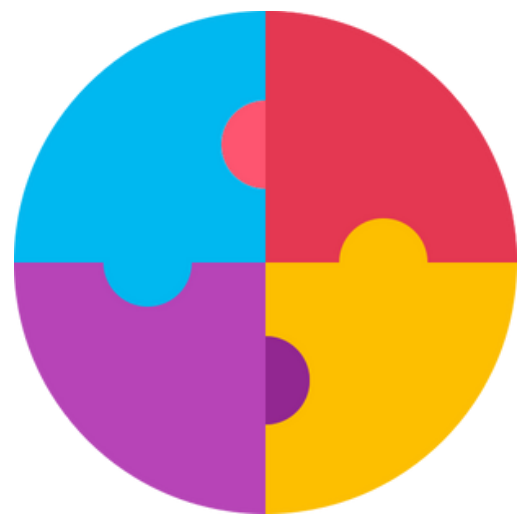
ROLUL COORDONATORILOR ȘI SPECIALIȘTILOR

Incluziunea nu funcționează fără coordonare. Coordonatorii de incluziune și specialiștii pedagogici joacă un rol strategic în școli. Aceștia se asigură că planificarea este consecventă în toate clasele, ajută la interpretarea rapoartelor de evaluare și organizează formarea profesorilor. Adesea, ei servesc drept legătură între liderii școlii, profesorii și agențiile externe. Expertiza lor permite elaborarea de planuri de intervenție personalizate, cronologie structurată și o distribuție precisă a resurselor. Cel mai important, ei ajută la construirea unei culturi în care incluziunea nu este improvizată, ci intenționată.

ECHIPA MULTIDISCIPLINARĂ

Echipa multidisciplinară (numită GO în Italia) asigură o incluziune cu adevărat personalizată. De obicei, aceasta include profesori, profesori de sprijin, educatori, părinți și, acolo unde este necesar, profesioniști din domeniul sănătății sau terapiei. Împreună, aceștia dezvoltă și actualizează PEI-ul elevului, evaluează progresul și aliniază obiectivele cu nevoile lumii reale. Aceste echipe trebuie să se întâlnească de mai multe ori pe an - dar, dincolo de obligație, ele promovează înțelegerea comună și responsabilitatea colectivă pentru succesul elevului. Puterea echipei constă în diversitatea sa: fiecare membru vede copilul printr-o lentilă diferită.

CONȘTIENTIZARE ȘI IMPLICAREA FAMILIEI

Când vine vorba de îmbunătățirea rezultatelor pentru copiii mici cu și fără dizabilități în programele incluzive pentru copii mici, implicarea activă a familiei este considerată un element cheie.

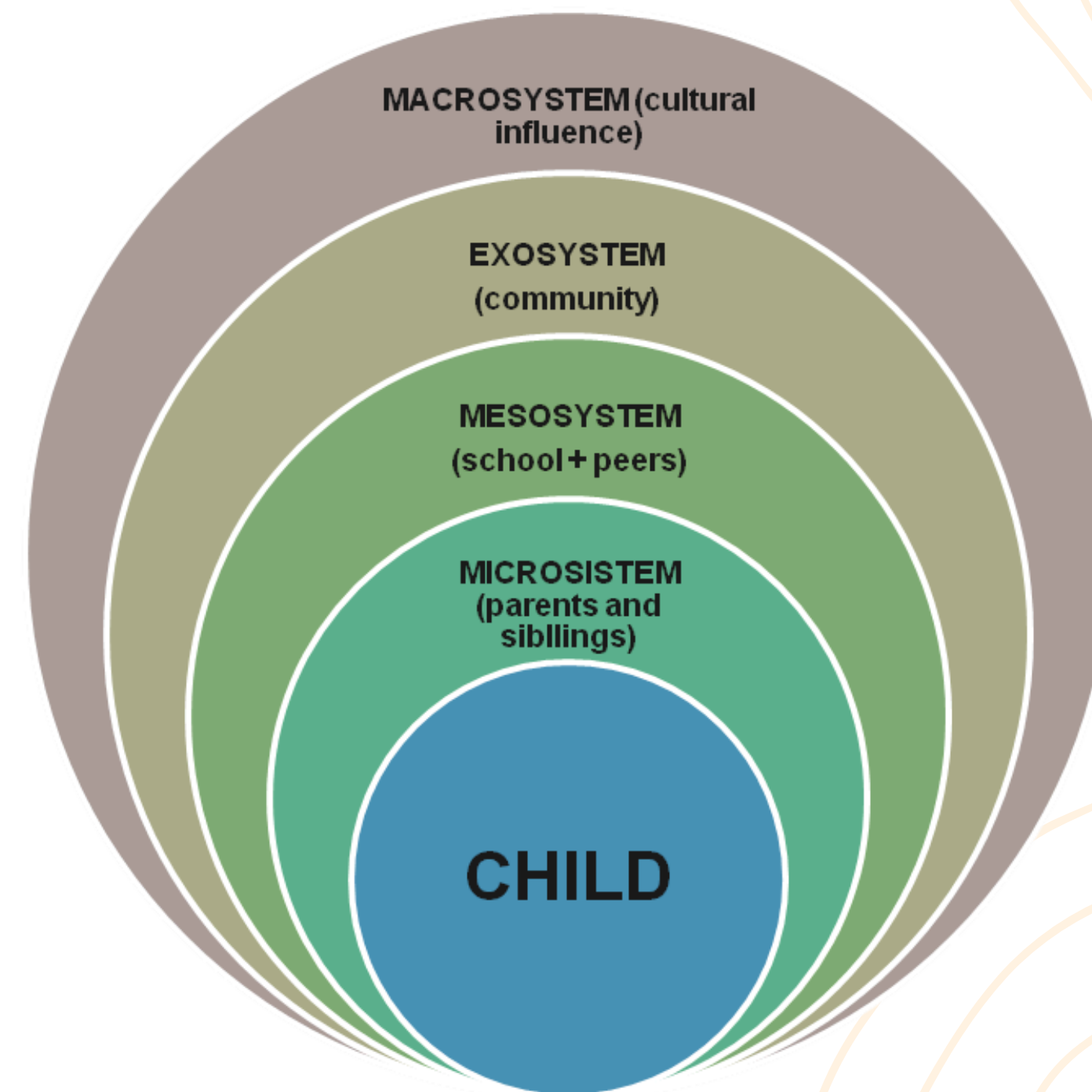
Implicarea părinților: este legată atât de acțiunile părinților, cât și de cele ale profesorilor

Mediul familial imediat, care servește drept punte între copil și lumea exterioară, are cel mai mare impact direct asupra dezvoltării copilului dintre numeroasele niveluri de influență din cadrul sistemului global.

Psihologii sugerează că **un copil face parte din mai multe sisteme interconectate care interacționează între ele.**

Atunci când membrii familiei sunt implicați activ, cresc șansele ca tehnicile învățate la școală să fie predate și practicate acasă. Activitățile concepute special pentru un copil cu nevoi speciale sunt mai predispuse să se alinieze cu contextul cultural al fiecărei familii, deoarece sunt înrădăcinate în prioritățile și preocupările familiei.

REFERINȚE

Odom, S. L., Buysse, V. și Soukakou, E. (2011). Incluziunea în programele pentru copii mici: o sinteză. Universitatea din Carolina de Nord, Institutul de Dezvoltare a Copilului Frank Porter Graham.

Națiunile Unite (2006). Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități (CRPD), articolul 24

Hehir, T., Grindal, T., Freeman, B., Lamoreau, R., Borquaye, Y. și Burke, S. (2016). Un rezumat al dovezilor privind educația incluzivă. Abt Associates.

Strain, P. S. și Bovey, E. H. (2011). Practici bazate pe dovezi și copii mici cu autism: Contribuții din cercetarea cu design pe un singur subiect. Sugari și copii mici.

Brown, W. H., Odom, S. L., Li, S. și Zercher, C. (1999). Evaluarea ecocomportamentală în programele pentru copii mici: Un portret al incluziunii preșcolare. Journal of Special Education.

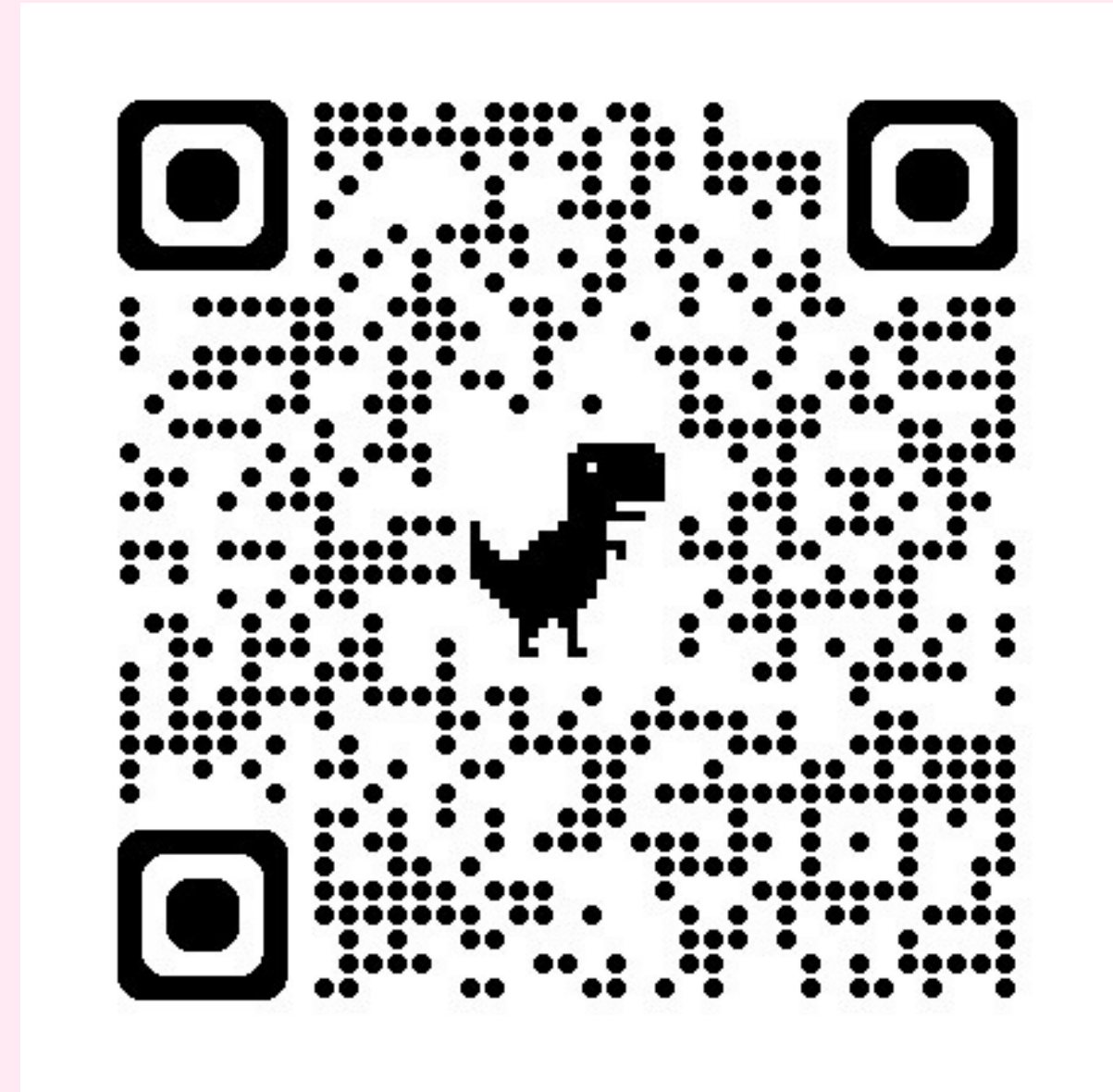
REFERINȚE

Diamond, K. E. și Carpenter, E. S. (2000). Influențe asupra atitudinilor preșcolărilor față de colegii cu dizabilități. *Journal of Early Intervention*.

Lasă feedback- ul tău!

Vei primi
certificat numai
după completarea
formularului de
feedback

**Mulțumesc
pentru
atenție!**

**Dar nu uitați de următorul
modul...**

MODULUL 2

**Tulburările de comportament
și impactul lor asupra
învățării și dezvoltării
copiilor**

5 NOIEMBRIE

16:00 - 19:00

toate modulele viitoare...

5 NOIEMBRIE

16:00 - 19:00

MODULUL 2
Tulburările de comportament și
impactul lor asupra învățării și
dezvoltării copiilor

18 NOIEMBRIE

16:00 - 19:00

MODULUL 3
Metode de predare incluzive
pentru copiii cu dizabilități
comportamentale

2 DECEMBRIE

15:00 - 18:00

MODULUL 4
Strategii de sprijin
comportamental pozitiv pentru
copiii cu dizabilități
comportamentale

9 DECEMBRIE

16:00 - 19:00

MODULUL 5
Obținerea sprijinului din
partea familiilor și a altor
profesioniști